

[Bjørn Westh]

var med i regeringens forslag. Vi sagde allerede i oktober måned, at det ville vi være parate til, men det var regeringen ikke parat til.

Må jeg spørge landbrugsministeren: Er det, landbrugsministeren har lavet med høsttabsordningen over for landbruget indtil videre, ikke kun, at landbrugsministeren har fastsat, hvilket beløb landmændene skal betale for at få behandlet en eventuel ansøgning, når landbrugsministeren engang får sat den ordening i kraft? De landmænd, der har høsttab, skal altså betale for at få behandlet deres ansøgninger i Jordbrugsdirektoratet. Det er fastsat til vistnok 400 kr., noget helt nyt, når man søger efter en støttelov, fordi man er nødstedt.

(Kort bemærkning).

Povl Brøndsted (V):

Hr. Bjørn Westh ved udmærket, at vi ikke synes, der skulle have været det rentetilskud, og vi synes absolut ikke, at vi skulle røre ved nogle penge, som vi mener andre har dispositionsretten over. Vi opfattede høsttabsordningen som et her og nu-behov, der skulle opfyldes meget, meget hurtigt, fordi det var en kort likviditetssituation, landbruget var kommet i, med sen høst og med en dårlig høst eller i hvert fald tab på visse afgrøder. Endelig var det også en høst, der var forbundet med meget store omkostninger. Det var ideen i det, og den blev slået i stykker ved, at det skulle udformes som lovforslag.

Formanden:

Hr. Bjørn Westh har ordet for en kort bemærkning, og derefter vender vi os fra fortiden til nutiden.

(Kort bemærkning).

Bjørn Westh (S):

Ja, det er dog kun december måned, det drejer sig om.

Andre sagde, at vi havde dispositionsret. Mig bekendt var det regeringens justitsminister, der udtalte, at Folketinget kunne gennemføre den lovgivning uden nogen som helst komplikationer, hvilket landbrugsministeren gav udtryk for også i Folketingets Landbrugsudvalg.

Så var der mit spørgsmål: Er det rigtigt, at man skal betale gebyr for at få behandlet sin ansøgning efter høsttabsloven?

Larsen-Ledet (RV):

Jeg vil gerne sige for god ordens skyld, at vi i dette indlæg ikke kommer ind på alle vore mærkesager vedrørende landbrug, hverken jordbank eller fælleslandbrug eller produktionsfællesskaber. Vi beskæftiger os i dette indlæg med det forslag, som vi er kommet med, og som vi lægger overordentlig vægt på at få gennemført i denne samling.

Baggrunden for det fremsatte beslutningsforslag fra Det Radikale Venstre skal søges i den økonomiske situation, dansk landbrug af en række årsager er havnet i. Dansk landbrug fik følelsen af, at en øget produktion var ønskelig i anden halvdel af 1970'erne, og det førte til, at investeringerne øgedes i det primære landbrug. Da renten så var opadgående i perioden, blev investeringsrenten for mange landmænd på 18-21 pct., og den rente, lånene er optaget til, er en fast rente. Den hænger de pågældende landmænd stadig på.

Fra 1980 og fremefter har dette Ting vedtaget en række foranstaltninger til afbødning af landbrugets vanskeligheder. Jeg er glad for at kunne sige, at de gennemførte foranstaltninger i det store og hele har virket efter hensigten. Den gældssaneringsordning, vi vedtog i 1980 og senere udbyggede, forhindrede, at alt brød sammen i landbruget. Ordningen hjalp et antal landmænd direkte, men hjalp herudover endnu mange flere netop gennem det forhold, at ordningen forhindrede et totalt sammenbrud.

Vi er af den opfattelse, at vi nu igen, og i tide, alvorligt bør forhandle behovet for at gennemføre en ny, lignende gældssaneringsordning som en indgang til en mere langfristet gældssaneringsordning for landbrugere. De omkostninger, en gældssaneringsordning indebærer, synes erfaringsvis at være begrænsede sammenholdt med de positive virkninger for erhverv og samfund.

Det kan lyde mærkeligt, at der igen er behov for en egentlig gældssaneringsordning. Forklaringen er, at vi har endnu en gruppe af landmænd, som slæber rundt med problemer fra slutningen af 1970'erne, og dertil kommer, at en del af dem, som er etablerede, eller som har investeret i de seneste år, er fanget i en fælde, også nogle af dem, som har oplevet et renteniveau på 12-14 pct. Jeg behøver blot at nævne den virkning, EF's forsyningssituation har haft på produktprisudviklingen. Bare for få år siden havde